

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

VN/4918/2022

ERITYISAVUSTUS KUNNILLE MAAHANMUUTTAJIEN OSAAMISKESKUSTOIMINTAAN (2022)

Hakuohje

Valtion vuoden 2022 talousarvioesitykseen sisältyy työ- ja elinkeinoministeriön momentilla 32.50.03 (Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen) kolme miljoonaa euroa (3 000 000 €) maahanmuuttajien moniammatillisen osaamiskeskustoiminnan kehittämiseen. Toimintaan myönnettävä valtionavustus on 1.7.2022 alkaen käytettävissä.

Määräraha kohdennetaan maahanmuuttajia palvelemaan osaamiskeskustoimintaan. Avustuksen tavoitteena on maahanmuuttajien koulutus- ja työllisyyspolkujen nopeuttaminen ja osaavan työvoiman saatavuusongelmien helpottaminen hallinnonalat ylittävällä yhteistyöllä ja tukitoimilla. Avustusta voivat saada kunnat, joissa asuu vähintään 8 000 vieraskielistä asukasta.

Hakuaika:

Hakuaika alkaa 7.3.2022

Hakuaika päättyy 8.4.2022 klo 16:15

Avustusta saavien hankkeiden tukikelpoisia kustannuksia voi syntyä ajalla 1.9.2022-31.8.2023.

Nyt haettavissa on ajalle 1.7.2022-31.8.2023 yhteensä kolme miljoonaa euroa työ- ja elinkeinoministeriön pääluokan momentilta 32.50.03 (Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen).

Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriöllä on haettavissa 2,5 miljoonaa euroa osaamiskeskustoimintaan. Lisätiedot OKM:n erityisavustuksen hakemisesta löytyvät: www.minedu.fi/avustukset.

Avustuksella on tarkoitus kehittää ja vakiinnuttaa osaamiskeskustoiminta. Avustus voi kattaa enintään 70 % prosenttia avustettavan toiminnan tai hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista. Mikäli hakija saa avustusta osaamiskeskustyyppiseen toimintaan myös vastaavasta opetus- ja kulttuuriministeriön määrärahasta, otetaan omarahoitusosuutena huomioon hakijan rahoitus koko hankekokonaisuuteen.

Mikäli avustuksen saaja haluaa siirtää avustusta eteenpäin, tulee avustuksen saajan ja käyttäjän laatia siirrettävän avustuksen käyttöä koskeva sopimus. Hakemuksesta tulee selkeästi käydä ilmi, mille tahoille avustusta on tarkoitus siirtää eteenpäin. Avustuksen siirron tulee tukea toiminnan juurruttamista kunnan rakenteisiin. Vuoden 2022 toiminnan osalta avustusta voidaan siirtää myös sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymälle, joka hoitaa alueensa kuntien kotoutumisen edistämisen tehtäviä sopimusperusteisesti vuoden 2023 alkuun asti.

Avustukseen sovellettavat ehdot ja rajoitukset: [Valtionavustuslaki](#) (688/2001) sekä työ- ja elinkeinoministeriön erityisavustuksen ehdot ja rajoitukset (VN/2789/2021).

Mihin avustus on tarkoitettu?

Avustus myönnetään valtionavustuslain (688/2001) tarkoittamana erityisavustuksena kuntien maahanmuuttajien moniammatilliseen osaamiskeskustoimintaan. Rahoitusta voi hakea maahanmuuttajien osaamiskeskustoiminnan järjestämisestä ja vakiinnuttamisesta aiheutuviin välittömiin kustannuksiin, kuten henkilöstö-, tilavuokra- ja ostopalvelukustannuksiin. Korvattavat ostopalvelukustannukset voivat aiheutua esimerkiksi monikielisen ohjauksen, viestintämateriaalien tai ohjaus- ja neuvontatyön toteuttamiseen liittyvien palveluiden hankkimisesta.

Avustuksen tavoite

Avustuksen tavoitteena on tukea hallitusohjelman tavoitteita, joiden mukaan maahanmuuttajien aktiivista kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan vahvistetaan, tehostetaan ja nopeutetaan. Kotouttamispalveluiden laatua, velvoittavuutta ja vaikuttavuutta parannetaan. Lisäksi tuetaan maahanmuuttajien työllistymistä ja mukaanpääsyä suomalaiseen yhteiskuntaan muun muassa rakentamalla 'yhden luukun' moniammatillisia osaamiskeskustoimintaa.

Millä perusteilla hakemuksia arvioidaan?

Rahoitettavien osaamiskeskushankkeiden edellytetään toteuttavan mallia, jolla yhdistetään työ- ja elinkeinoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusta ja sovitetaan yhteen koulutuksen, työllistymisen ja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja aikuisille maahanmuuttajille opiskelu- ja työllistymisvalmiuksien parantamiseksi ja työllistymisen edistämiseksi, kun asiakkaalle ei ole löytynyt polkua jatkokoulutukseen tai työhön kotoutumiskoulutuksen tai muun vastaavan koulutuksen jälkeen.

Rahoitettavien osaamiskeskushankkeiden edellytetään järjestävän riittävän pitkiä kartoitusjaksoja, joissa asiakkaan kokonaisvaltainen tilanne sekä siitä johtuvat palvelutarpeet kartoitetaan. Jaksot voivat sisältää asiakkaan perustaitojen, esimerkiksi kielitaidon, matematiikan, digitaalisten taitojen, opiskelutaitojen sekä työllistymisvalmiuksien ja ammatillisen osaamisen kartoituksia. Lisäksi niiden aikana voidaan kartoittaa laajemmin asiakkaan työ- ja toimintakykyä.

Hankkeissa tulee järjestää ja kehittää asiakkaiden ohjauspalveluita. Niissä tulee kehittää kohtaavaa asiakastyötä sekä kiinnittää erityisesti huomiota ohjauksen osuvuuteen ja jatkuvuuteen koulutukseen tai työelämään siirryttäessä.

Hankkeissa tulee tehdä monialaista verkostomaista yhteistyötä alueen eri toimijoiden, esimerkiksi TE-toimiston, alueen koulutuksen tarjoajien, erityisesti ammatillisten oppilaitosten, työelämän ja kolmannen sektorin kanssa.

Osaamiskeskushankkeiden tulee myös tarjota tukea asiakkaiden työelämään tai koulutukseen ohjaukseen, vahvistaa työelämään tai koulutukseen siirtyvien asiakkaiden osaamista sekä edistää heidän työelämässä ja koulutuksessa tarvitsemiensa taitojen ja valmiuksien kehittämistä.

Osaamiskeskushankkeiden tulee rakentaa yhteyksiä työelämään sekä kehittää asiakkaiden työllistymistä edistäviä palveluja. Näitä voivat olla esimerkiksi työhönvalmennus, jossa kehitetään työelämä- ja työnhakutaitoja, tarjotaan räätälöityä tukea työllistymisessä sekä (omakielistä) tukea koulutuksessa. Myös tuki työpaikoilla sekä asiakkaille että työnantajille tulee olla osa hankkeiden toimintaa.

Työ- ja elinkeinoministeriö päättää rahoitettavista hankkeista yhteisessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa.

Erityisavustukset ovat harkinnanvaraisia. Hakemusten arviointi ja keskinäinen vertailu perustuvat kokonaisarviointiin, jossa otetaan huomioon seuraavat hakukohtaiset perusteet:

1. Hakukohtaiset myöntöperusteet

Työ- ja elinkeinoministeriön rahoitusta myönnetään kustannuksiin, joita aiheutuu asiakkaan työelämävalmiuksien parantamisesta, työelämään ohjaamisesta ja tuesta työssäkäynnin alkuvaiheessa, yritys- ja työelämäkontaktien luomisesta ja kehittämisestä sekä eri kieliryhmiä palvelevien digitaalisten osaamisen kartoittamis- ja tunnistamispalveluiden ja muiden uutta teknologiaa ja robotiikkaa hyödyntävien toimintamallien, palveluiden ja välineiden kehittämisestä tai hankkimisesta.

Toiminta nopeuttaa maahanmuuttajien koulutus- ja työllisyyspolkuja ja helpottaa osaavan työvoiman saatavuutta.

Toiminta tapahtuu moniammatillisesti kunnan, TE-hallinnon ja oppilaitosten välisenä yhteistyönä.

Hanke tuottaa tai edelleen kehittää robotiikkaa hyödyntäviä toimintamalleja tai digitaalisia välineitä maahanmuuttajien osaamisen kartoittamiseen ja tunnistamiseen sekä sujuvaan ja joustavaan osaamisen kehittämisspolkuun.

Hankkeessa tehostetaan, edistetään ja tuetaan maahanmuuttajien työelämään ohjaamista, maahanmuuttajan alkuvaihetta työelämässä ja tuetaan pääsyä ja sijoittumista työelämään.

Hankkeella on selkeä ja kustannustehokas toteutussuunnitelma.

Hankesuunnitelmassa määritellään kunkin osallistuvan tahon osavastuu hankkeessa sekä tulosten soveltamisessa ja levittämisessä.

Hankesuunnitelmassa esitetään, miten toteuttajat seuraavat ja arvioivat hankkeen toimintaa ja sen vaikutuksia koko toteutuksen ajan ja millaisia kriteereitä tavoitteiden saavuttamisen arvioinnissa käytetään.

Hankehakemukselle on eduksi, mikäli hankkeeseen sisältyy laajempaa yhteistyötä keskeisten sidosryhmien, kuten opetuksen ja koulutuksen järjestäjien, kolmannen sektorin, yritysten ja muun työelämän kanssa. Sukupuolten välisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen katsotaan eduksi hakemuksia arvioitaessa.

2. Valtionavustuslain mukaiset yleiset edellytykset

Työ- ja elinkeinoministeriö voi myöntää avustusta vain, jos valtionavustuslain mukaiset avustuksen myöntämisen yleiset edellytykset täyttyvät.

Ministeriö ottaa yleiset edellytykset huomioon myös avustuksen määrää harkittaessa.

Valtionavustuksen myöntämisen yleisiä edellytyksiä ovat (Valtionavustuslaki 688/2001 7 § 1 mom.):

- Tarkoitus, johon valtionavustusta haetaan, on yhteiskunnallisesti hyväksyttävä.
- Avustuksen myöntäminen on perusteltua valtionavustuksen käytölle asetettujen tavoitteiden kannalta.
- Avustuksen myöntäminen on tarpeellista huomioon ottaen hakijan saama muu julkinen tuki sekä hankkeen tai toiminnan laatu ja laajuus.
- Valtionavustuksen myöntäminen vääristää vain vähän kilpailua ja markkinoiden toimintaa.

3. Esteitä avustuksen myöntämiselle

Jos hakija on saanut aiemmin avustuksia ministeriöltä, sen tulee huolehtia, että avustuspäätöksissä edellytetyt selvitykset avustusten käytöstä on tehty määräaikaan mennessä. Ministeriö hylkää hakemuksen, jos hakija on olennaisesti laiminlyönyt velvollisuuttaan antaa ministeriölle tietoja aiemmin myönnettyjen avustusten käytön valvontaa varten.

Hakemus hylätään myös, jos se saapuu määräajan jälkeen.

Millaisia ehtoja avustuksen käyttöön liittyy?

Avustusta saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Työ- ja elinkeinoministeriön myöntämä avustus voi kattaa enintään avustuspäätöksessä määritellyn osuuden avustettavan toiminnan tai hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista. Avustus ei myöskään yhdessä muiden julkisten tukien kanssa saa ylittää hyväksyttävien kustannuksen määrää. Hyväksyttävät kustannukset määritellään avustuspäätöksissä ja sen liitteissä.

Hyväksyttäväksi kustannuksiksi luetaan palkoista tai palkkioista kutakin palkansaajaa kohden enintään määrä, joka vastaa 80 000 euron vuosipalkkaa lakisääteisine sivukuluineen. Palkka voidaan maksaa rahapalkkana tai luontoisetuna.

Avustuksen saajana taloudenhoito ja hallinto on järjestettävä asianmukaisesti.

Avustuksen käytöstä on tehtävä selvitys viimeistään päätöksessä mainittuna päivänä.

Avustuksen saajalta edellytetään kustannuspaikkakohtaista talousraportointia, jos kyseessä on erityisavustus tai yleisavustus osaan toiminnasta.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus tehdä valtionavustuksen saajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia, jotka ovat tarpeellisia valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa (valtionavustuslain 16 §)

Avustuksen saajan tulee selvittää, onko sillä velvollisuus noudattaa hankintalainsäädäntöä, ja ottaa tämä toiminnassaan huomioon. Myös valtioon, kuntiin tai seurakuntiin kuulumaton avustuksen saaja voi olla velvollinen kilpailuttamaan hankintansa noudattaen hankintalain mukaisia menettelyjä.

- Jos avustuksen saaja täyttää julkisoikeudellisen laitoksen tunnusmerkit (esim. rahoituksesta yli puolet on julkista rahoitusta) avustuksen saajan tulee noudattaa hankintalakia kaikissa hankinnoissaan.
- Jos avustuksen saaja saa avustusta tiettyyn hankintaan yli 50 % hankinnan arvosta, saajan on tässä hankinnassa noudatettava hankintalakia. (Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1379/2016)

Työ- ja elinkeinoministeriö on linjannut, että avustuksen saajan tulee pyytää tarjous useammalta kuin yhdeltä toimittajalta sellaisissa tavara- ja palveluhankinnoissa, jotka alittavat kansallisen kynnsarvon mutta joiden arvo ilman arvonlisäveroa ylittää 20 000 euroa.

Katso avustusten ehdot ja rajoitukset kokonaisuudessaan.

Miten tuloksista ja avustuksen käytöstä raportoidaan?

Avustuksen käytöstä on tehtävä selvitys viimeistään päätöksessä mainittuna päivänä. Selvitykseen sisältyy sekä talousraportointi että tuloksellisuusraportointi.

Avustuksen saajalta edellytetään kustannuspaikkakohtaista talousraportointia, jos kyseessä on erityisavustus tai yleisavustus osaan toiminnasta.

Tuloksellisuusraportoinnissa edellytetään ainakin seuraavien seuranta-tietojen keräämistä ja raportointia kalenterivuositain:

1. Uusien asiakkaiden määrä seuraavissa kategorioissa (yhteensä ja sukupuolten mukaan jaoteltuna):
 - a. Neuvonta-asiakkaat
 - b. 1–2 viikon kartoitusjakson läpi käyneet asiakkaat (yhteensä sekä sen mukaan, onko kotoutumisaika edelleen käynnissä)
 - c. Osaamisen kehittämisen asiakkaat, ml. valmennusasiakkaat (yhteensä sekä sen mukaan, onko kotoutumisaika edelleen käynnissä)
2. Päätyneiden asiakkuuksien keskimääräinen kesto 1–2 viikon alkukartoituksesta jatko-ohjaukseen
3. Päätyneiden asiakkuuksien määrä ja jakautuminen seuraaviin jatko-ohjauspolkuihin:
 - a. Asiakkuus päättynyt tutkintotavoitteiseen koulutukseen (esim. osatutkinto tai ammattitutkinto)
 - b. Asiakkuus muuhun koulutukseen (esim. valma, vapaa sivistystyö)
 - c. Asiakkuus päättynyt työhön
 - d. Asiakkuus päättynyt työkokeiluun
 - e. Asiakkuus päättynyt oppisopimukseen

- f. Asiakkuus päättynyt työttömyyteen (TE-toimisto/TYP/muu)
- g. Asiakkuus päättynyt muun syyn takia

Miten avustusta haetaan?

Haku käynnistyy **7.3.2022** ja päättyy **8.4.2022 klo 16.15**. Hakijan tulee täyttää ja toimittaa hakijatahon virallisten nimenkirjoittajien allekirjoittama Valtion erityisavustushaku maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalveluihin (2022) -hakulomake liitteineen työ- ja elinkeinoministeriön kirjaa-moon alla olevaan osoitteeseen postitse tai sähköpostilla viimeistään hakuajan viimeisenä päivänä klo 16:15 mennessä. Kuoreen tai sähköpostin otsikkokenttään laitetaan merkintä ”*Erityisavustus kunnille maahanmuuttajien osaamiskeskustoimintaan VN/4918/2022*”.

kirjaamo.tem@gov.fi

TAI

Kirjaamo

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32, 00023 VALTIONEUVOSTO (käyntiosoite Ritarikatu 2 B, Helsinki)

Vastuu hakemuksen perille saapumisesta on lähettäjällä.

Hakemusta ei oteta käsittelyyn, jos se saapuu työ- ja elinkeinoministeriöön määräajan jälkeen.

Raportointi

Hankkeesta tulee toimittaa puoli vuotta hankkeen alkamisen jälkeen vä-liraportti, jonka liitteenä tulee olla kustannuspaikkaraportti. Avustuksen käyttöä koskeva loppuseelvitys tulee toimittaa viimeistään kaksi kuukautta hankkeen päättymisen jälkeen.

Hakulomakkeen täyttöohje

Hakijan tiedot

Hakijan tiedot: Hakijaorganisaation nimi ja yhteystiedot sekä hankkeesta vastaavan yhdyshenkilön nimi.

Hankkeen nimi: Hankkeen nimi ja tarvittaessa nimen lyhenne.

Hakijan kokemus ja osaaminen: Hakijan aiempi kokemus ja osaaminen osaamiskeskustoitinnan tai vastaavan tyyppisen toiminnan järjestämisestä.

Hankesuunnitelma

Tarvekuvaus: Miksi hanke on tarpeellinen toteuttaa? Miten tarve on selvitetty? Kuvaile mahdollinen tulevaisuudenkuva ja hankkeen rooli sen saavuttamiseksi.

Tavoitteet: Mitkä ovat hankkeelle asetetut tavoitteet ja miten ne vastaavat hakuilmoituksessa esitettyjä avustuksen tavoitteita?

Toteutustapa: Mikä on hankkeen lähtötilanne? Miten hanke toteutetaan? Mitä toimenpiteitä tai vaiheita hankkeeseen sisältyy? Onko hanke osa isompaa hankekokonaisuutta? Mitä osahankkeita hankekokonaisuuteen kuuluu? Kuvaile hankkeeseen osallistuva verkosto kehittämistarpeineen.

Muut hanketoteuttajat (avustuksen siirron saajat): Kuvaile, mitkä tahot päähakijan lisäksi osallistuvat hankkeen toteuttamiseen (nimi, Y-tunnus)? Mitkä ovat niiden vastuut ja työnjako?

Muut keskeiset yhteistyökumppanit: Yhteistyökumppaneiden roolit ja työnjako

Kohderyhmä: Mihin tahoihin tai ryhmiin hankkeen vaikutukset kohdistuvat?

Hankkeeseen osallistuvien henkilöiden määrä: arvioikaa, kuinka monta henkilöä hankkeeseen osallistuu

Miten hankkeen kohderyhmä osallistuu toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin: Kuvaile, miten hankkeen kohderyhmä on mukana toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa.

Aikataulu: Hankkeen suunniteltu toteutusajankohta ja sen eri vaiheiden aikataulut

Toiminnan tulokset ja vaikutukset: Millaisia tuloksia toiminnalla saadaan aikaan? Minkälaisia lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksia sillä odotetaan olevan? Suunnitelmassa tulisi kiinnittää huomiota erityisesti toiminnan pitkäaikaiseen vaikuttavuuteen.

Seuranta ja arviointi: Miten toiminnan etenemistä ja tuloksellisuutta seurataan ja arvioidaan? Miten toiminnasta kerätään palautetta (menetelmät, keneltä)?

Seuranta ja arviointi: Miten toiminnan etenemistä ja tuloksellisuutta seurataan ja arvioidaan? Miten toiminnasta kerätään palautetta? Kuvaile toiminnan seurannassa käytettävät mittarit ja tiedonkeruumenetelmät (esim. palautekysely, asiakaspaneelit, itsearviointi).

Tulosten hyödyntäminen: Miten hankkeen tuloksia vakiinnutetaan? Miten hyviä käytäntöjä levitetään? Miten tuloksista tiedotetaan? Mitkä ovat mahdolliset jatkotoimet?

Mitä tiedonkeruumenetelmiä / mittareita tullaan käyttämään hankkeen tulosten osoittamiseksi? Esim. palautekyselyt, asiakaspaneelit, itsearvioinnit

Miten hanke vastaa hakuilmoituksessa esitettyihin hakukohtaisiin myöntöperusteisiin?

Miten hanke vastaa hakuilmoituksessa esitettyihin, ministeriöstä myönnettäviin avustusten yleisiin perusteluihin?

Muuta: Muuta hankehakuun liittyvää lisätietoa.

Talousarvio

Hankkeen kustannusarvio, jaoteltuna seuraaviin

- **Henkilöstökulut:** Palkattavan henkilöstön palkkauskulut, työnantajan maksamat pakolliset vakuutusmaksut (työeläkemaksut, työttömyysvakuutusmaksut ja muut sosiaaliturvamaksut) ja hankkeen aikana kertyvä lomarahaa
- **Toimitilakulut:** Ilmoita tässä toimitilan vuokratilakustannus.
- **Ulkopuoliset palvelut:** Ilmoita tässä esim. matkatoimistopalvelut, käännöspalvelut, taloushallintopalvelut, konsulttipalvelut
- **Muut kulut** – Erittele muut kulut mahdollisimman tarkkaan, esim. matka- ja majoituskulut, markkinointikulut, mainoskulut, edustuskulut.
- **Yleiskustannus:** Katso liite erityisavustuksen ehdot ja rajoitukset
- **Yhteensä** – Koko hankkeen kustannukset yhteensä

Rahoitussuunnitelma

- TEM:ltä haettava valtionavustus
- Oma rahoitus: Ilmoita hankkeen omarahoitus tai muualta saatu rahoitus hankkeen toteutukseen esim. vuokratuotto. Omarahoituksen on oltava todennettavissa kirjanpidosta.
- Muu julkinen rahoitus: Esim. kunnan, valtion laitosten ja virastojen (mm. ministeriöt, Suomen Akatemia, AVI:t, OPH, TE-toimisto), opintokeskukset, seurakunnat, kirkkohallitus.
- Yksityinen rahoitus: Voi olla varainhankintaa, esim. sponsorituet, säätiöiltä saatava rahoitus, yritysyritys yhteistyö jne.
- Muu rahoitus
- Yhteensä – Rahoitus yhteensä
- Haetun avustuksen osuus prosentteina: Ilmoita prosentteina haettavan rahoituksen osuus hankkeen arvioiduista kokonaiskustannuksista.